

ZAUR İLHAMOĞLU

SALAM, DƏDƏ!

(Dədə Qorqudla söhbət)

Salam, Dədə!
 Harda idin?
 Görünmürdün nə zamandır.
 Sən gedəli nələr olmuş, bilirsənmi?
 Türk elləri yasa batmış pərişandır.
 Sən gedəli oda düşdük,
 Od qalandıq.
 Sən gedəli hissə-hissə parçalandıq.
 Bozqurdu da hürkütmüşük gəlmiş daha.
 Göz yaşıyla oyanır Türk hər sabaha.
 Bir vaxt Türkün aman verib buraxdığı
 İndi qanlı tarix yazır bu gününə.
 Bir vaxt Türkün qorxusundan
 "Çin səddi"ni yaradanlar
 İndi sənin fərman verir ölümünə.
 Bağlarında ağac-ağac meyvələri
 Yadlar dərir.
 İndi Qaraca Çobanlar,
 Dərbəndimdə qoyununa baxmaq üçün
 Yadelliyə rüsüm verir.
 Bamsı Beyrək qılıncının altdan keçən
 Yalancıqlar sultan olmuş.
 Görürsənmi nə qəribə dövrən olmuş?
 Dinlədikcə ağlayırsan Türkün halın.
 Ağla, dədə!
 Göz yaşların yaş eyləyir ağ saqqalın.
 Ağla, dədə!
 Ağla! Türkmən dağlarında yetim qalmış,
 Körpələrə ağla, dədə!
 Kərküklərdə viran olmuş,
 Ailələrə, zümrələrə ağla, dədə!
 Bir olmayan 6 dövlət,
 Ölkələrə ağla, dədə!

Yad bayrağı dalğalanan,
 Zirvələrə ağla, dədə!
 Yadellinin dağlarımda çapdırdığı,
 Altunlara baxıb ağla.
 Qaradonlu kafirlərin alıb əsir apardığı,
 Neçə Burla Xatunlara baxıb ağla.
 Sənin yadigar qoyduğun,
 İndi çilik-çilik olmuş,
 Qopuzları görüb ağla.
 Qıpçaq Məlik zindanında əsir qalan,
 Uruzları görüb ağla.
 Pərən düşən tayfaları,
 Qıpçaqları, uyğurları, oğuzları görüb ağla.
 Qopuzunu əlinə al,
 Boylar denən!
 Dolaş Turan ellərini,
 Oba-oba, mahal-mahal
 Boylar denən!
 "Xudafərin körpüsü"nin üstündə dur,
 Bir boy boyla!
 Qoy yayılsın o gur səsin,
 Savalanın zirvəsinə.
 Qoy oyansın anam Təbriz gur səsinə.
 Təkə - Türkmən ellərində boylar denən.
 Bir də gəlsin ötən çağlar.
 Uzaq Sibir çöllərində boylar denən.
 Geri qayıtsın qıpçaqlar.
 Bəlkə, Dədəm gəldi deyib,
 Türk elləri oyanacaq.
 Səni görüb Türk qəlbində
 Yurd sevgisi yaranacaq.
 Get, ey dədəm, get, dayanma.
 Qoy Günəşin şüaları
 Yollarına işıq olsun.
 Səni gözlər Türk elləri.
 Dədəm, yolun açıq olsun!

MÜƏLLİM

Müəllim, ey əziz, ey gözəl insan,
Sənə nə söyləyim, olsun dəyərli?
Dünyada elə bir ağac varmıdır,
Əkdüyün ağac tək ola bəhərli?

Dünyada elə bir zirvə varmıdır,
Sənin fəth etdiyün zirvədən uca?
Mən necə yığım ki etdiklərini,
Müəllim adına sığsın qısaca?

Sən bizə həm ana, həm ata oldun,
Bizimlə bağlandı arzun, diləyin.
Bütün ömrün boyu bizlərdən ötrü,
Şam kimi əridi vuran ürəyin.

Haçan dara düşdük əlin uzadıb,
Özünü köməyə yetirmisən sən.
Bizim sabahımız nur olsun deyə
Gözünün nurunu itirmisən sən.

Unudub evində qayğılarını,
Məktəbdə bürüzə vermədin bir an.
Görüb şagirdlərin ruhdan düşməsin,
Bizləri düşündün sən hər bir zaman.

Bəzən acıladın, danladın bizi,
Ki bizlər düşməyə pis səmtə, yönə.
Deyərdin, "eybi yox inciyin məndən,
Vaxt gələr minnətdar olarsız mənə!"

Allah iki şəxsi sevər hər zaman,
Birisi şəhiddir, digəri alim.
Əgər Allah səni belə sevibsə,
Mən necə sevməyim de, ey müəllim?

Sənin sənətinin bərabəri yox,
O həm şərəflidir, həm də ki çətin.
Dünyada nə qədər sənət var isə,
Qoyub bünövrəsin sənin sənətin.

Yerin bizlər üçün daima uca,
Özü də, qəlbi də təmiz müəllim.
Haqqını yüz ömür ödəmək çətin,
Haqqını halal et, əziz müəllim.
Haqqını halal et, əziz müəllim.

"BƏXTSİZ GƏLİN"

Bir zamanlar gənc qız idin,
Gün başlardı xoş səhərlə.
Könül verdin, nişanlandın,
Ailə qurdun bir nəfərlə.
Nə biləsən keçəcəkdir,
Sıxıntıyla, qəm-kədərlə,
Aydın, ilin.

"Ər evi"ndə qurudular
Xoşbəxtliyin dənizini.
"Yad qızı"san söylədilər,
Səhv yozdular hər sözünü.
İçində bir nəgmə qoşdun..
Alışdırdı öz-özünü,
bəmin, zilin.

Axı nə cür həyatdır bu?
Sevinci az, kədəri bol.
Doğma "ata ocağı"na
Gedənmirsən ildə bir yol.
Ayda bir gün telefonda;
-Ana, salam!.. Yaxşı... Sağ ol!
Yanır dilin.

Bəzənmək də yaddan çıxıb,
Güzgü-daraq telə möhtac.
Səhər-axşam kobud sözlər,
Qəlbin şirin dilə möhtac.
Buz bağlayıb barmaqların
Hərərətli ələ möhtac,
Donur əlin.

Sənin iki ümidin var,
Başqa nə var ki, imdadın?
Biri göydə Allahındır,
Bir sığındığın övladın.
Bu bir ailə dramıdır
Baş rolda yazıldı adın.
.....-"Bəxtsiz gəlin"

BACARMADIN!

Tənhalıq sarmaşıqtək sarımışdır hər yanın,
Günahkarı özünsən tək qaldığın bu anın.
Çünki bütün ömrüylə sənin olan insanın
Olmağı bacarmadın!

Əsl sevən bilir ki, təmiz sevgi yükü nə.
Hər ürək tab eləmir bu sevginin yükünə.
Sən isə bu sevgini ürəyinin içinə
Almağı bacarmadın!

Haçan pərişan oldun, mən ahəstə, aramla
Səndə gülüş oyatdım şirin sözlə, kəlamla.
Sən belə bir ürəyə süzülüb damla-damla
Dolmağı bacarmadın!

Səni günəşim sandım geniş asimanımda.
Uca sarayım bildim könül xanədanımda.
Eeh, nələr düşünmədim, sən yenə də yanımda
Qalmağı bacarmadın!

GEDƏNDƏ

Yadına gəlirmi qəlbimizdəki
Sevgi mülkümüzü söküb gedəndə.
Gözümdən süzülən yaşa baxmadın
Gözünü gözümə dikib gedəndə.

Heyf bu sevgiyə yolu kəsmədi,
Sənə "dur" deməyə heç tələsmədi.
Niyə fırça tutan əlin əsmədi
Ayrılıq rəsmi çəkib gedəndə?

Qalırdım baş-başa dərdi-sərinlə,
Söylədim - son dəfə qəlbimi dinlə.
Şumlayıb qəlbimə öz əllərinlə
Sənsizlik toxumu əkib gedəndə.

Ürəyin ruhunu titrətmədimi,
Qəmli kaman tək inlətmədimi,
Hisslərin seçimdə səhv etmədimi,
Məndən mənsizliyi seçib gedəndə.

KİMƏ NƏ?!

Ömür mənim, sevgi mənim, yar mənim,
Nə edərəm mən bilərəm, kimə nə?!
Yaşadığım bu sevgidən dolayı
Ya ağlaram, ya gülərəm, kimə nə?!

Onun üçün döyünürsə ürəyim,
Demək ona bağlı arzum, diləyim.
Solmamaq üçün "sevgi" adlı çiçəyim,
Gözlərimdən yaş çilərəm, kimə nə?!

Ya həyatım qaranlıqda üzülər,
Ya ömrümə günəş nuru süzülər.
Ya vücudum qəm yükündə əzilər,
Ya bu qəmə güc gələrəm, kimə nə?!

Ürək bilər bu sevginin yükü nə,
İstər dözər, istər yükəndən çəkinər.
Bu sevgini o ürəyin içinə,
Mən yazaram, mən silərəm, kimə nə?!

Yaşadıqca bu sevgidə ömür, gün,
Görəcəyəm nə mümkünsüz, nə mümkün.
Yaşayaram desə "yaşa mənimçün",
Ya söyləsə "öl" ölərəm, kimə nə?!

SƏNSİZLİK

Sən yoxsan əvvəlki, o mən deyiləm,
Bütövdən hissəyə parçalanmışam.
Sən yoxsan, bir ömür çıxmıyacağım,
Dibsiz bir boşluğa yuvarlanmışam.

Ürəyim köksümdə sıxılır daha
Sənin həsrətindən, intizarından.
Hər gün yağır mənə kədər yağışı
Könlümün pərişan buludlarından.

Xəyalın bütün gün gözüm önündə
Gecə də kipriklər qovuşa bilmir.
Sənin yoxluğuna barışsam da mən,
Ürəyim yoxluğa barışa bilmir.

Evdə sıxılmayıb dərdləşmək üçün.
Ehtiyac adında qonağım da var.
Gözümün önündə olasan deyər,
Rəsmi düzdüyüm otağım da var.

Ruhumu yandırır, qəlbimi didən
İçimin atəşi, odu sənsizlik.
Hər günü qayğılı, hər gün fikirli.
Mənim həyat tərzim adı - sənsizlik.

Sanki qundağında məhv olan tək
Heç yaşa dolmadı körpə arzular.
Sənli sənsizliyə aparır məni
Həsrətli duyğular, uzaq duyğular.

Səni hiss eləmək - səni düşünmək.
Sənli xəyallarım ulviyyətimdir.
Sənsizlik içində sən varsan deyər,
Sənsizlik sevincim, səadətimdir.

ARTIQ GECIKMIŞİK

Yenə qarşılaşdıq sənə üz-üzə
Yenə də gözlərdə həsrət, intizar.
Baxsaq çöhrəmizdə hər düşən izə
Uğursuz sevginin nişanəsi var.

Gözlərim gözünə baxdıqca hərdən
Nə isə bir qüvvə özünə çəkir.
Sanki gözlərində qəmli nəzərdən,
Gizlicə qovuşmaq arzusu keçir.

Dodaqlar xəfifcə pıçıldayır ki,
"Bir yerdə yaşayaq, bir evdə qalaq.
Özünü dünyandan daha ayır ki,
Başqa bir dünyanın sakini olaq".

Yox! Mümkün deyil! Artıq bu qədər,
Ümidə qapılma, özünü yorma.
Nə mən həyatımdan olum dərbədən,
Nə də sən ömrünün qəsdinə durma.

Qanadı qırılmış quş əvvəlkitək,
Səməyə qalxarmı, uça bilərmə?
Baharda açmayıb solmuş bir çiçək,
Başqa bir fəsildə açə bilərmə?

Onsuz da puç oldu erkən çağında
Xoşbəxtlik dolusu duyğularımız.
Hələ dil açmamış öz qundağında,
Körpəykən məhv oldu arzularımız.

Ömrün yarpaqları tökülür daha
Artıq dövrümüzün xəzan vaxtıdır.
Bir də görəcəyik bu gün, sabaha,
Uşaqlar yetişib nişan vaxtıdır.

Artıq gecikmişik bir olmaq çətin
O illər qayıtmaz arxada qaldı.
Daha hər bir anı bu məhəbbətin,
Şirin xatirədir, şirin xəyaldır.

Bu tale bir oyun oynadı bizlə
Yazdı bəxtimizə ayrı ömür-gün,
Biz də bərişaraq taleyimizlə,
Yaşayaq yaşamaq, yaşatmaq üçün.

YAŞAMAQ

Bir dəfə gəlirik bu dünyaya biz
Ömrün başlanğıcı - gəldiyimiz gün.
Kimə uzun olan, kiminə qısa,
Bir ömür verilir yaşamaq üçün.

Hər kəsin öz ömrü, yaşam dünyası.
Həyatı özüyçün düşünən də var.
Yaşayıb kimisə yaşatmaq üçün,
Ürəyi köksündə döyünən də var.

Özüyçün yaşamaq ömür eləmək,
Sadəcə boş ömrün, boş zamanındır.
Həyat özü üçün yaşayanın yox,
Həyat yaşayaraq yaşadanındır.

Eybi yox ömür sür bənövşə kimi
Ətrin ruh oxşasın yaşasan da az.
Yoxsa ki ətirsiz, gərəksiz kimi,
Qanqal ömrü sürmək ömür sayılmaz.

Çalış elə yaşa sağlığında da,
Öləndən sonra da könüllər dolaş.
Elə yaşama ki desinlər "Səni
anan bu dünyaya doğmayaydı kaş!"

Havaya sovurma öz ömrünü sən
Gərəkli ömür sür, faydalı yaşa.
Boş yerə xərcəmə öz günlərini,
Gəl dəyərlə yaşa, mənalı yaşa.

Bir gün "nə etmişən?" deyə vicdanın
Sənə sual edib, hesab çəkəcək.
Bax onda sürdüyün mənasız ömrün,
Vicdan qarşısında əzab çəkəcək.

Xoşbəxt o kəsdir ki, ömür yükünü
Sonadək fəxrlə daşıya bilir.
Xoşbəxt o kəsdir ki, öləndən sonra,
Çoxunun qəlbində yaşaya bilir.

Bədbəxtlik o deyil hansısa yaşda
Əcəl tamam ola, ömür qalmaya.
Bədbəxtlik odur ki, qəbrinin üstə,
Səni yad edəsi adam olmaya.

BİR QADIN AĞLAYIR...

Bir qadın ağlayır gözlərində yaş,
Dodaqlar islanmış, yanaqları nəm.
Hər günü bir qorxu, hər günü təlaş,
Sanki cəhənnəmdir düşdüyü aləm.

Qovrulur, od tutur baxışlarını,
Çəkdiyi acıdan sinəsi yanır.
Tökür hönkür-hönkür göz yaşlarını,
Yaşından geydiyi don da islanır.

Puç oldu ömrünün ən gözəl çağı,
Uğursuz qismətin qurbanı oldu.
Düşdüyü bu məkan, bu "ər ocağı",
Solmuş arzuların ünvanı oldu.

Daha yaşamağa qalmayıb həvəs,
Ölümün qanadı üzünə gərmiş.
Yaşarkən aldığı hər acı nəfəs,
Gözündən tökdüyü yaşlar qədərmiş.

Sığışmır fəryadı nə yerə, göyə,
Sözlər ilmə-ilmə qarğış toxuyur.
Yazılan qismətə, bəxtə,taleyə,
Doğulduğu günə lənət oxuyur:-

-"Beləmi gedəcək ömür boyunca.
Nə qədər alısam, nə qədər yanam?
İşıqlı dünyaya məni doğunca,
Niyə bir qara daş doğmadı anam?"

Nə xoş ünsiyyət var, nə də şirin dil,
Ancaq kobud sözlər, acı kəlmələr.
"Sahibim" dediyi insanla deyil,
Acı göz yaşıyla yatdı gecələr.

O, solmuş bir güldür son baharında,
Düşmür o gül üstə günəş işığı.
Ağlayan qadının göz yaşlarında,
Axır bir kişinin vicdansızlığı.

Qadınlıq hissi də bədəninə yad,
Puç oldu o duyğu, o hiss büsbütün.
Onunçün özgədir daha bu həyat,
O, öz həyatından olunmuş sürgün.

Hər cinsin özünə məxsus hissi var,
Qadına qadınlıq hissləri gərək.
Qadınki hissindən qaldısa kənar,
Cismən yaşasa da ölüdür demək.

Nə qədər dedilər hərə bir yerdən:
-"Çıx get!Körpəni də özünlə apar.
Ürəyin dincələr qəmdən,kədərdən,
Ruhun bədənində sakitlik tapar".

O, isə bir addım atmadı kənar.
Susdu. Boyun əydi, bəxtə, qismətə.
Düşündü "Anayam mənim adım var"
Ölsəm də dözəcəm bu müsibətə.

Kim ki əzab verir, çəkdirir sitəm,
Axan göz yaşına olursa bais.
Mən həmin insana insan demərəm
Onun bir adı var - İblisdir! İblis!

ÇATMIR

Ruh içimdə haray salmış:
-Dərd üstəyəm dəvam çatmır.
Nə fayda içimdən çölə,
Səsim çatmır, sədam çatmır.

Həm doğmayam, həm özgəyəm,
Bütövdən qorpmuş hissəyəm,
Yarımçıq qalmış cümləyəm,
Nöqtəm çatmır, nidam çatmır.

Bacarsan alışma, yanma,
Bu nə sirdir, nə müəmma,
Hər tərəf açıqdır, amma,
Boğuluram, havam çatmır.

Bir günəşəm kütləm ziya,
Həmdəməm ulduza, Aya.
Nur çiləsəm də dünyaya,
Öz dünyama şüam çatmır.

Əl açaraq göyə hətta,
Dua etsəm də həyatda,
İlişir hansısa qatda,
Allahıma duam çatmır.

